Ag coinneáil slán sábháilte thú

Líonraí Gáis Éireann

35994/12/2020

Our telephone numbers have changed.
Please save these new numbers in your phone and place the boiler sticker somewhere memorable.

Má fhaigheann tú boladh gáis...

Sa bhaile

- Cinntigh nach bhfuil fearais gháis fágtha ar siúl agus iad gan lasadh
- Ná caith tobac agus ná bain úsáid as lasair gan chosaint
- Ná díphlugáil, las ná múch aon rud leictreach
- Oscail fuinneoga agus doirse chun an gás a scaoileadh amach
- Múch an gás ag an méadar

Ar leibhéal na sráide

Má fhaigheann tú boladh gáis ar an tsráid, glaoigh ar **1800 20 50 50** láithreach. Ná síl go ndéanfaidh duine éigin eile é.

Ansin:

Glaoigh ar ár Seirbhís Éigeandála 24 uair

1800 20 50 50

Is cuma cé do sholáthraí gáis.

Mura n-éiríonn leat, glaoigh ar 999 nó 112.

Déantar taifead ar gach glaoch éigeandála ar mhaithe le sábháilteacht phoiblí. Ná bain úsáid as fón má tá tú gar don sceitheadh: bain úsáid as fón comharsan nó glaoigh lasmuigh.

www.gasnetworks.ie

Líonraí Gáis Éireann

Sábháilteacht agus cur isteach ar mhéadar gáis

Tá sé neamhdhlíthiúil má chuireann tú isteach ar mhéadar gáis agus is buairt thromchúiseach sábháilteachta poiblí é. Ní tusa amháin a chuirtear i mbaol leis, ach cuirtear do theaghlach, do chomharsana agus an pobal i gcoitinne i mbaol leis freisin. Tugann Líonraí Gáis Éireann aire do sceithí gáis go rialta a tharlaíonn i ngeall ar chur isteach neamhdhlíthiúil ar mhéadair.

Má chuireann tú isteach ar mhéadar gáis

- Is **riosca sábháilteachta** tromchúiseach é duitse, do do theaghlach, do do chomharsana agus don phobal i gcoitinne, agus baineann baol pléasctha gáis, dóiteáin, gortaithe nó báis fiú leis.
- Tá sé **neamhdhlíthiúil** - má chuireann tú isteach ar do mhéadar féin nó ar mhéadar daoine eile beidh tú ciontach as cion coiriúil agus mar sin beidh tú faoi dhliteanas ionchúisimh. Tá sé neamhdhlíthiúil chomh maith, a iarraidh ar dhuine eile cur isteach ar do mhéadar, duine a íoc chun cur isteach ar do mhéadar nó ligean do dhuine cur isteach ar do mhéadar.
- Tá sé **costasach** - beidh ort íoc as an ngás a úsáideadh agus as an méadar gáis a damáistíodh a athsholáthar.

Tá a fhios ag Líonraí Gáis Éireann agus ag na soláthraithe gáis gur féidir go bhfuil deacrachtaí airgeadais ag roinnt custaiméirí gáis, ach ní réiteofar iad trí chur isteach ar mhéadar gáis. D'fhéadfadh an toradh a bheith costasach nó d'fhéadfadh bás tarlú dá bharr fiú.

Tugann Líonraí Gáis Éireann tús áite don tsábháilteacht phoiblí. De réir an dlí, tá údarás ag ionadaithe Líonraí Gáis Éireann agus Suiteálaithe Cláraithe Gáis chun oibriú ar mhéadair gáis nádúrtha nó obair phíobáin ghais.

Cad a dhéanfaidh mé má tá amhras orm go bhfuiltear ag cur isteach ar mhéadar?

Má tá amhras ort faoi chásanna ar bith ina bhfuiltear ag cur isteach ar mhéadar is féidir leat iad a thuairisciú faoi rún do Líonraí Gáis Éireann ag 1800 464 464 nó ag www.gasnetworks.ie/metertampering

Aonocsaíd charbóin

Cad is aonocsaíd charbóin ann?

Is éard atá in aonocsaíd charbóin ná gás nimhiúil gan dath, gan bholadh. Is féidir le fearas ar bith a dhónn breosla ar bith í a chruthú, cosúil le hola, gual, gás nó adhmad. Má bhíonn duine faoi le haonocsaíd charbóin thar imeacht ama, d'fhéadfaidís a bheith breoite nó fiú bás a fháil dá barr. Má tá easpa aeir don phróiseas dócháin, nó má tá an fearas lochtach, má suiteáladh go mícheart é, mura gcothabháiltear i gceart é nó má bhaintear mí-úsáid as, is féidir aonocsaíd charbóin (CO) a dhéanamh.

Bíodh cur amach agat ar na comharthaí go bhfuil contúirt ann

Bí ag faire amach d'aon chomharthaí rabhaidh nach bhfuil d'fhearas ag oibriú i gceart:

- Smálú, súiche nó míliúthiú ar an bhfearas.
- Comhdhlúthú ar bhallaí / fuinneoga.
- Boladh aisteach nuair atá an fearas ar siúl.
- Iasair bhuí nó oráiste nuair a bhíonn sé gorm de ghnáth d'fhearas gáis.
- Airíonna fliú cosúil le tinnis chinn nó codlatacht.

Bí feasach ar nimhiú aonocsaíde carbóin

Nuair a dhéantar aonocsaíd charbóin a ionanálú isteach sa chorp, meascann sé leis an bhfuil ionas nach féidir ocsaigin a ionsú. I measc na n-airíonna a bhaineann le nimhiú aonocsaíde carbóin tá tinnis chinn, pianta cliabhraigh, breoiteacht, buinneach agus marbhántacht ghinearálta. Má tá na siomptóim seo ar aon duine i do theach, agus má tá amhras ort gur aonocsaíd charbóin atá i gceist, faigh aer úr láithreach agus ansin lorg cabhair leighis agus iarr go ndéanfaí tú a sheiceáil le haghaidh nimhithe aonocsaíde carbóine. Má tá amhras ort gur féidir go bhfuil gléas lochtach, éirigh as a bheith á úsáid láithreach agus déan socrú chun iniúchadh sábháilteachta a fháil ó Shuiteálaí Gáis Cláraithe nó ó ghníomhaire seirbhíse cáilithe do do chineál breosla.

Faigh aláram aonocsaíd charbóin

Cuimhnigh

- Cinntigh go bhfuil do chuid fearas gáis suiteáilte agus go ndéantar seirbhís orthu go bliantúil ag Suiteálaí Gáis Cláraithe. Le haghaidh cineálacha eile breosla bain leas as Teicneoir Ola Cláraithe nó gníomhaire seirbhíse cáilithe.
- Ba cheart na simléir agus na múcháin uile a réiteach. Faigh do shimléar/do shimléir glanta go rialta. Moltar éanbhac a fheistiú ar gach simléar le haghaidh tinte oscailte agus gach simléar le haghaidh tinte gáis a feistíodh roimh 1996.
- Cinntigh go bhfuil gach seomra aeraithe mar is ceart agus ná blocáil na gaothairí choíche.
- Ná bain úsáid as fearais ach amháin chun na CRÍCHE a dearadh iad, m.sh. ná húsáid cócaireán chun seomra a théamh. Ná dún doras gríoscán gáis choíche nuair atá an gríoscán lasta.
- Ná bain úsáid riamh as fulachtaí fia laistigh den teach nó faoi dhíon.
- Ba cheart do Shuiteálaí Gáis Cláraithe iniúchadh a dhéanamh go bliantúil ar fhearais sa chás gur cuireadh dóirí gáis in áit dóirí ola.
- Meastar nach bhfuil téitheoirí uisce gáis gan mhúchán agus téitheoirí uisce oscailte de chineál múcháin a bhíonn suite i seomraí folctha sábháilte toisc go n-ídíonn siad an t-aer istigh sa seomra agus d'fhéadfadh siad aonocsaíd charbóin a tháirgeadh. **Má cheapann tú go bhfuil téitheoir uisce gáis agat nach bhfuil sábháilte déan teagmháil le Líonraí Gáis Éireann anois ag 1800 89 89 89.**
- Is féidir le haonocsaíd charbóin tarlú i dtithe soghluaiste, carbháin, báid agus tithe saoire.
- Is féidir le haonocsaíd charbóin bailiú trí bhulcstóráil sliseanna adhmaid freisin, amhail na cinn a úsáidtear le haghaidh córais téimh sliseanna adhmaid.

Aláraim aonocsaíd charbóin

Bain úsáid as aláraim aonocsaíd charbóin ach cuimhnigh nach gciallaíonn sé sin nach gá fós iniúchadh agus cothabháil rialta a dhéanamh ar fhearais, gaothairí, múcháin agus simléir.

Maidir leis an aláram, cinntigh

- Go gcomhlíonann sé Caighdeán Eorpach EN 50291.
- Go mbíonn an comhartha CE agus comhartha neamhspleách deimhniúcháin aige, mar shampla an comhartha Eitleoige.
- Go mbíonn táscaire 'dáta as feidhm' aige.

Seans go mbeidh níos mó ná aláram amháin de dhíth chun an teach iomlán a chlúdach. Ba chóir aláraim a shuiteáil de réir threoracha an déantóra. É sin, nó faigh suiteálaí cláraithe chun é a shuiteáil duit.

Tuilleadh eolais: Más mian leat tuilleadh eolais a fháil ar aonocsaíd charbóin glaoigh ar **1800 89 89 89**, Dé Luain – Dé hAoine, 8am – 8pm, Dé Sathairn, 9am – 5.30pm.
www.carbonmonoxide.ie

Ag suiteáil nó ag seirbhísiú fearais gháis?

Ná húsáid Suiteálaí Gáis Neamhchláraithe in am ar bith. Fiú más Daniel atá ann.

Is túisce an tsábháilteacht i do theach. Mar sin de, má bhíonn fearas gáis á shuiteáil, á sheirbhísiú nó á dheisiú agat, úsáid Suiteálaí Gáis Cláraithe (SGC) i gcónaí. Níl cead ach ag Suiteálaí Gáis Cláraithe obair ar shuiteálacha gáis tí de réir an dlí. Tá Suiteálaí Gáis Cláraithe árachaithe agus oilte go hiomlán i sábháilteacht le gás.

Seirbhísigh fearais gach bliain

Mar úinéir tí, tá tusa freagrach as a chinntiú go ndéanfar na fearais gháis agus píbobair shuiteála ag d'áitreabh a chothabháil go sábháilte.

Ba cheart go mbeadh do choire agus d'fhearais gháis nádúrtha eile seirbhísithe ag Suiteálaí Gáis Cláraithe uair sa bhliain. Má tá imní ort nach bhfuil fearas ag oibriú go sábháilte, nó nach bhfuil d'fhearais i ndea-bhail, faigh Suiteálaí Gáis Cláraithe chun iniúchadh sábháilteachta a dhéanamh. Is féidir le Suiteálaí Gáis Cláraithe, má iarrtar sin, iniúchadh sábháilteachta a chur i gcrích ar an bpíbobair gháis i do bhaile freisin.

Deimhniú Comhréireachta

Tabharfaidh Suiteálaí Gáis Cláraithe Dearbhú ar Dheimhniú Comhréireachta duit ina ndeimhnítear go ndearnadh an obair gháis i gcomhréir leis na caighdeáin chearta agus gur sábháilte é a úsáid. Is doiciméad tábhachtach é seo. Mar sin, coinnigh in áit shábháilte é.

Cóiríocht Ar Cíos

Faoi na Rialacháin Tithíochta (Caighdeáin um Chóiríocht ar Cíos), tá an tiarna talún freagrach as cinntiú go bhfuil gléasanna gáis agus gléasanna eile a dhónn breosla á gcothabháil go sábháilte agus go bhfuil siad feidhmiúil.

Tá tiarnaí talún freagrach freisin as alára(i)m aonocsaíde carbóin a shuiteáil nuair atá sin riachtanach.

Glaoigh ar 1850 454 454 nó tabhair cuairt ar www.rgii.ie chun Suiteálaí Gáis Cláraithe a aimsiú i do cheantar.

REGISTERED RGI™ GAS INSTALLER

Ag déanamh feabhsúcháin tí?

Athruithe ar do theach

Nuair atá síneadh á chur isteach, garáiste á athchóiriú, doirse á ndéghloiniú nó á ndéanamh díonmhar ar an aimsir agat, ba chóir duit smaoineamh i gcónaí faoi na riachtanais aerála do do chuid fearas. Tá srianta áirithe infheidhme i gcás go bhfuil spás maireachtála le húsáid mar sheomra leapa nó mar sheomra folctha. Más mian leat comhairle ghairmiúil a fháil maidir le haeráil nó le fearais, déan teagmháil le Suiteálaí Gáis Cláraithe sula dtugann tú faoi athruithe ar do theach.

An bhfuil seomra á athrú agat lena úsáid mar sheomra leapa?

Ní féidir tinte gáis de chineálacha áirithe ná aon choirí gáis nach bhfuil 'séalaithe do sheomra' a shuíomh i seomra leapa. Má tá tú ag smaoineamh ar sheomra suí le fearais gháis a athrú lena úsáid mar sheomra leapa, tá sé tábhachtach d'fhearais gháis a chur san áireamh agus comhairle ghairmiúil a lorg ó Shuiteálaí Gáis Cláraithe.

Smaoinigh sula ndéanann SIAD tochailt

Déantar dochar do phíobáin gháis faoi thalamh gach bliain agus jabanna beaga á ndéanamh timpeall an tí, de leithéid síntí, cabhsaí nua nó ballaí gairdín a thógáil nó tírdhreachú a dhéanamh. Má tá sé i gceist agat obair a fháil déanta ar do mhaoin, bí feasach i gcónaí ar phíobáin gháis faoi thalamh. Tá sé tábhachtach suíomh na bpíobán seo a sheiceáil roimh dhul i mbun oibre. **Má tá conraitheoir nó tógálaí á fhostú agat, bí cinnte go gcuireann tú i gcuimhne dóibh glaoch roimh thochailt i gcónaí trí ghlaoch ar 1800 42 77 47 nó seol ríomhphost chuig dig@gasnetworks.ie.**

Is féidir tuilleadh eolais agus léarscáileanna den líonra gáis a fháil freisin trí chuairt a thabhairt ar: **www.gasnetworks.ie/dial**

DIAL BEFORE YOU DIG
1800 42 77 47

I gCás Éigeandála Glaoigh ar
In Emergency Call
1800 20 50 50

Gas Networks Ireland

Eolas sábháilteachta breise

- **Cócaireáin agus bhaic gháis**

  Is gléas cosanta é gléas teipthe lasrach atá ionsuite i dteophláta, in oigheann nó i ndóire gáis agus a dhúnann an soláthar gáis nuair nach mbraitear an lasair níos mó, rud a chosnaíonn tú má mhúchtar lasair an dóire nó má dhéanann tú dearmad an dóire a lasadh.

  Ceanglófar go mbeidh gaireas agus baic teipthe lasrach feistithe ar dhóirí na gcócaireán agus na mbac nua ar fad a dhíoltar in Éirinn ó 2005 i leith. Más rud é gur feistíodh do chócaireán roimh 2005 d'fhéadfadh sé nach mbeadh gaireas teipthe lasrach ar na dóirí ar fad. Seiceáil le do mhiondíoltóir áitiúil do chócaireáin gháis chun comhairle bhreise a fháil.

- **Múcháin Fholaithe**

  In áitribh áirithe is féidir le múcháin áirithe gháis síneadh ar feadh achar fada taobh thiar de phainéil síleála nó bhalla. Má dhéantar múchán folaithe a dhícheangal ní bheidh sé infheicthe agus d´fhéadfadh sé go mbeadh baol de nimhiú aonocsaíde carbóin ag baint leis. Éilíonn na Caighdeáin sin atá i bhfeidhm in Éirinn anois go ndéanfaí painéil rochtana agus aláraim aonocsaíde carbóin a shuiteáil in áiteanna ina bhfuil múcháin fholaithe le fáil. Más amhlaidh go bhfuil a leithéid riachtanach i d´áitreabh féin cuirfidh do Shuiteálaí Gáis Cláraithe an méid sin in iúl duit.

- **Ag dul ar saoire?**

  Má tá tú ag dul ar saoire bí cinnte go bhfuil d'fhearais casta as. Is féidir do choire téimh lárnaigh a fhágáil ag oibriú ar shocrú íseal, áfach, má bhíonn aimsir an-fhuar ann, ionas nach reofar na píobáin uisce.

- **An bhfuil eochair an bhosca méadair agat?**

  Tá sé tábhachtach go mbeadh eochair bhosca mhéadair agat in áit inrochtana sa tslí gur féidir leat do bhosca méadair a oscailt chun do sholáthar gáis a chasadh air nó as. **Chun eochair bhosca mhéadair a fháil, cuir glaoch, más é do thoil é, ar Líonraí Gáis Éireann ag 1800 464 464 nó tabhair cuairt ar www.gasnetworks.ie**

- **Do Mhéadar Gáis**

  Cinntigh go bhfuil rochtain agat ar do mhéadar i gcás práinne. Prúnáil crainn fhiána nó sceacha fiána ar bith a chuirfeadh srian ar an rochtain ar do mhéadar. Ná stóráil ábhair dhramhaíola nó araidí rothaí gar do do mhéadar gáis.

- **Comhlaí Aonrúcháin i bhFoirgnimh Árasán**

  Má tá tú i do chónaí i bhfoirgneamh árasán is féidir go bhfuil dhá dhóigh ann leis an soláthar gáis chuig do réadmhaoin féin a aonrú i gcás éigeandála. Beidh an chéad cheann le fáil ag an méadar gáis féin; is féidir, áfach, go bhfuil an méadar gáis lonnaithe in íoslach nó i limistéar eile nach bhfuil teacht agat air go héasca. Más amhlaidh atá, ba chóir go mbeadh comhla aonrúcháin le fáil taobh istigh de do réadmhaoin freisin (.i. i d'árasán) san áit a dtéann píbobair an tsoláthair gháis isteach ann. Is féidir leat an chomhla seo a úsáid leis an soláthar a aonrú. Déan cinnte de go bhfuil a fhios agat cá bhfuil do mhéadar agus do chomhla leithlise lonnaithe.